

יתברך הטוב ויתעלה המטיב שבתן לנו תורת אמת להורינו לבת בדרכיו ולשקור מזויתיו חקיו ומפסטי' לטוב לנו כל הימים, והעיקר לתקן את נשמתנו בעלה טובה מפסטי'. לכן מעת שראיתי בספרי הגדולים בעלי מוסר שכל אדם משראל יתחוק את עלמו להיות לאיש לתקן דבר בעולמו כפי יכולתו לטוב בכך אצל לשם ה'אל עולם ולגדלו עד אשר יגיע ויקושר בעבודות האהבה א' נשמתו הדרורה בדרור החיים מקבילות אשה א' אחותה ויהיו תואמים מלמטה ויחדיו יהיו תמים על ראשו לחבר את האהל ויהיה אחד, אמרתי לכפשי מה לך כרדם מלהבין לידה לדרכך, להעניק ברכה לשמך, כי תשלחנה חפשי מעמך, ולא תהיה כאיש שוכן בבלימה, אם ערום תשוב שמה. וישיבני רעיוני חיש והתאמץ לאסוף חיל והון שמוכל ללמוד תורת ה' בשלוח ובהרחבת הלב, לחבר מעשי הדקה וגמילת חסד עם לימוד התורה, בהעמדת בתי מדרשות שילמדו בהם קטני ישראל את תורת אלהינו, שבעובותינו מוכחת עתה בקרן זוית, אין דורש ואין מנקש אותה. אך זה לי יותר מכ"ה שנים שהשלכתי את לימוד התורה אחרי גוי ולא למדתי בכל יום רק מעט מזער, להאג את תכליתי זה אשר תשקתי. אבל הכל היה לי לחנם, ללא הועיל יגעתי, ולא מלאתי את אהבה כפשי, ולבסוף בא עלי-הוה על הוה, ומלא ברדפתי בכפשי ובמאורי, כי אבדתי את היקום אשר ברגלי, (היינו ממונו של אדם שמעמידו על רגליו כאמרת חז"ל סנהדרין דף ק"י), ואח"כ נפלה עלי עגלת לב ונתקע ירכי וכהייתי פולע, ורגל רגל היה לי לגורה שוה, כל רואי לעגו לי וכדדו ממני, בחוק כהייתי לטרף, ובנתי לא היה טרף לכלכל את אשתי וילדי בראוי. ובמעט שנצטתי בדרותי, לקנאות באלה שנשאתי על שמי ללוותם קצר, באמרי מי יתן מותי אני תחיתם, ולא אשמע עוד קול כוגש, ולמה יכתן לעמל אור וחיים למי כפשי, במסתרים בבה כפשי, וזרם דמעות נזלו מעיני, בהשתכחי כמים לבי כוכב פני ה' לאמר האם בח אבנים בחי, לסבול כל אלה הדרות? — אבל אחרי שהורגלתי בדרותי, ובחזקת תמיד חגרותי, הטיתי שמי לסבול אותם, וזעמתי על יגוני שהיה לי לפנים, כי השנתי אל לבי, ואמרתי אל כפשי: אם על הדיוקים ויסודי עולם, אשר כל עולה לא כמלא בם, עננו לרות רבות ורעות, ולא כלאו מלישא את כל התלאות אשר מלאו אותם, אף כי אתה, מלא עמל ואון, ולמה תמאס מוסר אבין שנשמים, אשר נחמלתי על נשמתך תישרך בזה לנקותך מעט מחטאותיך, ולטובה הבתך למען ככה ממחזרות אשמתך הדרורות על שבמך, חזק והיה לאיש, להתמיד בלימוד תורת ה', ותהיה לך ששועים בעיך, ובכר אמר המסור (תהילים קיט, עא) טוב לי כי עניתו למען אלמד חקך. — ובאומי כל אלה על לבבי, התחלתי להתמיד בלימוד תורתנו הקדושה. אבל עוד לא נח דעתי בזה כי מלות ה' היא לנו ללמוד וללמד, ואמרתי אכסה אנכי אובל להעתיק את חלקי האורת חיים ללשון אשכנז, שבמעט נסתרים המו מידעית העם, ועל ידי כך יכול כל אדם מישראל אשר עוד יראת ה' נגע בלבו, לקרות וללמוד את מזוית תורהנו הקדושה, ולעמוד על כפשו מעבור עליהם, כי הרבה רבני זמנינו בעלמם, אינם עובדים עוד בלימוד נמרא ופוסקים, אף כגשלא יורו את העם, להודיע להם חקי אלהים ותורותיו, והתחלתי להעתיק הלכות שנת. ויען שהיתה אללי יסוד מוסר מפי הגאון והגאון זל"ה שכל דברי הגאון נכונים וישרים למצי. כתבתי בדבריו, אף במקום שחולק על המחבר והרמ"א, וגם בדברי הגאון ושאר האחרונים החזקתי, ואם פגעתי בדן שלא יכולתי להשוותו, אל פשט דעת הגמרא והראשונים, תליתי הדבר בקוצר הבנתי והשגתי, ובמעט שנצטתי בן את רוב הלכות שנת. אבל אחרי רואי כמה וכמה פעמים שכוונתי בקושיי על הגאון והרמ"א, לדעת הא"ר והת"ש שמחתי מאוד, כי ראיתי בזה, שגם לי לב לדעת, לזכר הלכה לפי האמת אם איגע בה, באשר נאמר לנו מפי ה' על ידי משה רבינו לא בשמים היא, כי לכל נפשות ישראל יש חלק בתורת אלהינו אם ילמדו אותה לשמה ויתמידו בה, לכן התחלתי מראש לזכר כל דין ודין ממקורי הראשון. ובאשר החזקתי ולא רפיתי לילך בדרך הזה, מלאתי וכודע לי בידיעה גמורה, שבמעט כל דברי המחבר והרמ"א באילו כתבו למשה מסיני המו, ודברי האחרונים אשר ראש להם הגאון א' לריבים בדיקה. אך אמרתי מי ישמע, או מי יטה אהן להכרעתי. ואם אכתוב בפנים, ומכ"ש אם אעתיק הדינים באשר המו מוסכמים אללי, ירדפוני כל חכמי זמנינו באמרו: "מי אלה קורא בהרים לרדוף אחרי אריות התורה שנתקבלו. דבריהם מימים ימימה," על בן כתבתי בפנים את דברי המחבר והרמ"א, בכתבם ובלשונם, והוספתי בהם את הדינים שכתבו האחרונים אשר המו בלי שום חולק, והדברים אשר יש בהם מחלוקת בדרתי לפי עניות דעתי בבאורי, ואם גם בשלתי לא הבשלתי בהם את הדברים, כי רק זה שלומד ויודע את הדין ממקורו יבין וישביל בבאורי, ואם בזה יודע ללקוט שושנת האמת מחותי השקר, ומפני זה לא כתבתי את טעמי הדינים שנאמרו בש"ע, כי לזה שלומד את הדין ממקורו, כודע לו גם בן העם, ולזה שאינו יודע בכך, לא יועיל לו ידיעתו, ופעמים הרבה יביאנו ליד טעות להוליד ממנו ילדי שוא ופשוט, ואף כי בהעתקה לעמי האבק, שיצאו עוד על ידי זה ללול בדברי חז"ל (עי' ע"ז דל"ה). ואליהם אישים צעירת ה' אהרן שדיכני לבך זכות, ואף אם תמלאו שטעיתי במקומות הרבה, דעו נא שמה וכמה פעמים למדתי מתוך הדחק ודאגות גדולות, לפרנס את עבמי וצני ציתי מיניע כפי, שלא חזות חז"ל בהכות חז"ל בחבצו קטנה מועט התורה שנמדתי. ואף גם זאת היתה לי שלא מלאתי חזר ללמוד עמו, ואף שמה וכמה פעמים הפלרתי צני תורה על כך, אבל לא שמו לי, כי לא היה כבוד ללמוד עמך, לפי שאין לי אפי' מה שנקרא אללינו חזר, והמו כסמים לחוצרי חזר ומריות. ואם על אלה שיש להם לב מציץ להבין ולהשביל בתורת ה' אמרו חז"ל שהם שועים ומטפשים אם ילמדו בד צד מכ"ש חזר לב כמני. ואילו לא שמעתי שמפסטי הוצרה שנדפסו יחזבו לרצ ולחבר לזה שמטריח את עלמו להנינם לא הנכבתי את ראשי צין ההרים הגדולים, לזכר את הדינים שראו עיניכם. על בן חכמי חכמי אתם מורי ורבותי למלאות את שאלתי ובקשתי שאם תמלאו שטעיתי שחודעני זאת בראיות כבויות וקלות. ואם יושע לי ה' לזכר ולהוציא לבית הדפוס את הלכות י"ט ואת הלכות ברכות אכתוב בראש הספר את הגמול אשר גמלתם עמדי להיכבני בדרך אמת בתורת ה' ואודה בלא בוש, אם אמלא לפי עניות דעתי שכוונתם אל האמת, כי בשמים עדי ושהדי במרומים, שלא להתכבד חזרתי את מחברת הזאת, רק לזכר את הדינים, ולהודיע לעמי הארץ, את תורת אלהינו המוכחת בעת בקרן זוית. ואליהם יאמר, אשרי משביל אל דל (היינו דל בתורה) ציוס רעה ימלטהו ה' ואמרינן (בסנהדרין דף ל"ב) שכל הלומד הלכה תלמיד יזכה לברכות כיוסף שנאמר וצרכה לראש משגרי ויחשב לבם לדקה שעל ידי כך כוכה לגאולה שנאמר ליון במשפט תפדה ושניה בלדקה במהרה בימינו. אמן.

כ"ד הקטן יעקב המכונה יאקב בן הגאון החסיד מהורר אברהם ווייל זל"ה נכד הגאון מהורר טיאה, עשירי אחר הגאון מהר"ו בכראה בספר קרבן כתבאל שחבר הגאון א"א זל"ל, מגזע מהר"ם מרוטנבורג ובעל תוספת רבינו אברהם הגבור כדמבאר בספר יחסין בתיבת יד מן הגאון זל"ל.